

Foata Arhidiecezană

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române a Timișorii și Caransebeșului

Abonamente	
Parohii cl. I urbane	1200 Lei
Parohii cl. I rurale	1000 Lei
" cl. II	600 Lei
" cl. III	500 Lei
Preoți și particulari	300 Lei

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CARANSEBEȘ, Str. GH. GHEORGHIU DEJ, 6

Redactor responsabil: Prot. Dr. Zeno Muntean

Autorizația de apariție Nr. 769 din 2 IV 1949.

Publicații	
Concurs-protopop	1500 Lei
" parohii cl. I	1000 Lei
" " " " cl. II	800 Lei
" " " " cl. III	600 Lei
Diferite publicații cm. ☐	10 Lei

Comunicat

Nr. 8284 B. 1949.

Se publică mai jos spre studiere și executare în termen, de către conducătorii Oficiilor parohiale și ai celor protopopești, Deciziunea Nr. 98 dată de Sf. Patriarhie:

Art. 1. Până la 1 Decembrie a. c., fiecare parohie din cuprinsul Patriarhiei Române, va proceda fără întârziere la constituirea Comitetului parohial, sub denumirea de „Comitet parohial provizoriu”, care va funcționa pe lângă Consiliul parohial potrivit normelor cuprinse în art. 68—70 din Statut.

Pe data înființării acestui comitet, încetează în parohie activitatea oricărei reuniuni (art. 69), societăți sau asociații cu caracter bisericesc ca: Reuniunea femeilor pentru înfrumusețarea bisericilor, pentru îngrijirea cimitirelor, pentru îndrumarea și ocrotirea fetelor; societăți ca „Sf. Gheorghe”, „Sf. Ecaterina”, „Anastasia Șaguna”, pentru tineret; asociații misionare ca „Patriarhul Miron”, „Oastea Domnului”, comitete pentru coruri, pentru ajutorarea săracilor, pentru cercetarea bolnavilor, pentru cămine culturale bisericești, pentru azile de bătrâni, de orfani, pentru zidiri de biserici, colportaj, etc. activitatea lor în parohie fiind de competența Comitetului parohial se încadrează, conform art. 68) din Statut, în programul de activitate a Comitetului parohial.

Art. 2. Comitetul parohial, conform art. 70) din Statut, neputând avea gestiune proprie, toată averea de orice natură a organizațiilor, amintite mai sus și a căror activitate încetează, trece asupra Consiliului parohial cu inventar și proces-verbal de predare și primire. Consiliul parohial o administrează potrivit normelor generale. La fel se procedează și cu ofrandele, donațiile și eventualele contribuții sau cotizații, pe care le primește sau adună Comitetul parohial; toate se predau Consiliului parohial, respectiv episcopiei parohiale, care însă nu le poate schimba destinația.

Art. 3. Comitetul parohial poate avea un număr îndoit de membrii față de Consiliul parohial, adică 14, 18 sau 24 persoane. Membrii pot fi bărbați și femei sau chiar numai femei, după natura activității ce-și propun să desvôle în parohie și după râvna, dragostea și devotamentul cuiva

pentru lucrul Domnului și propășirea moral-religioasă a obștei credincioșilor.

Dacă ramurile de activitate sunt multiple, comitetul se poate împărți în secții; fiecare secție va desvolta ramura de activitate ce și-a ales sau i s'a destinat, fără a se amesteca sau stânjeni activitatea altor secții; activitatea tuturor secțiilor însă o coordonează Comitetul parohial în planul său.

Art. 4. Comitetul parohial lucrează sub președinția parohului sau a delegatului său, care va fi cleric, unde sunt mai mulți preoți, sau mirean unde este un singur preot.

Art. 5. Comitetul poate lucra valabil cu prezența majorității membrilor săi și cu majoritatea voturilor celor prezenți; minoritatea totdeauna se supune hotărârii majorității. Despre toate ședințele se încheie proces verbal detaliat, care se semnează de către toți membrii prezenți; nesemnarea lui din partea vreunui membru nu atrage după sine suspendarea executării hotărârilor luate. Dacă însă un membru refuză semnarea procesului verbal de trei ori consecutiv, se consideră demisionat și se înlocuiește de Consiliul parohial fără amânare, cu știrea protopopului de plasă.

Art. 6. Primul Comitet parohial provizoriu se va constitui din membrii delegați de reuniunile, societățile sau asociațiile religioase, care se desființează, în fața Consiliului parohial și sub președinția protopopului de plasă, care va fi înștiințat despre aceasta din vreme, sau a delegatului său. Activitatea și-o începe numai după aprobarea procesului verbal de constituire de către protopopul plășii.

Art. 7. Membrii Comitetului parohial provizoriu se aleg de consiliul parohial pe o perioadă de patru ani, dar pentru a asigura continuitatea, tot la patru ani — concomitent cu înnoirea consiliului parohial — se vor face alegeri conform regulamentului. Orice membru poate fi reales. În afară de președinte, în comitetul parohial nu se admit membrii de drept, cooptați, sau numiți.

În activitatea lor prevăzută în art. 68 și în special aliniatul f) vor folosi Sf. Scriptură, cărțile oficiale și de cult ale Bisericii Ortodoxe, învățând cântările sfintei liturghii, troparele, pricisnele, podobiile etc.

Art. 8. Comitetele parohiale sau secțiile lor, care în cursul unui an nu dezvoltă nici o activitate, se desființează de protopopul de plasă, cu aprobarea Consiliului Eparhial.

Aceste dispozițiuni, dezvoltând art. 68—70 din Statut, se pun în aplicare imediat pe întreg cuprinsul Patriarhiei și sunt valabile până la aplicarea Regulamentului pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative și executive din Patriarhia Română.

Se atrage atenția celor interesați în special asupra dispozițiilor art. 1 al II, 3 și 6. — Prin alegerea Comitetului parohial — care este cu totul altceva decât Consiliul parohial — se dizolvă orice asociație, societate sau reuniune din parohie, toate bunurile acestora trecând la parohie și preluându-se de epitropie, iar toate ramurile de activitate depuse de fostele asociații, societăți sau reuniuni parohiale, vor fi continuate de Comitetul parohial care tocmai pentru a putea face față tuturor obligațiilor, se poate subdivide pe secții așa de ex.: secția misionară (în sensul cum a activat „Oastea Domnului”), secția educativă (cum au lucrat societățile religioase: Sf. Gheorghe și Sf. Ecaterina, apoi catehizarea tineretului), gospodărească (îngrijirea bisericilor, cimitirilor, bunurilor parohiale), samaritană (de ajutorare de tot felul) etc. Se va observa că primul Comitet parohial, ce se constituie în luna Noembrie a. c., să fie format din membrii fostelor asociații și societăți religioase existente în parohie, luați din fiecare și grupați deja pe secții.

Oficiile protopopești vor raporta până la 15 Decembrie felul cum au înțeles să execute această decizie, trimițând tabloul cu membrii tuturor Comitetelor cu secțiile lor, pe parohii.

Timișoara, din ședința Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 29 Octombrie 1949.

Consiliul Arhiepiscopesc

Instrucțiuni pentru întocmirea Bugetelor Parohiale și Protopopești

Nr. 8480 E. 1949.

Conform instrucțiunilor primite dela On Minister al Cultelor cu privire la gestiunea protopopiatelor și a parohiilor, fiecare unitate este obligată să-și întocmească bugetul, care la data de 1 Ianuarie 1950 urmează să fie pus în aplicare.

În acest scop parohiile își vor compune bugetele până la data de 30 Noembrie a. c. dată când ele urmează să fie înaintate, prin Oficiul protopopesc, Consiliul arhiepiscopesc spre aprobare.

În vederea întocmirii uniforme a acestor bugete comunicăm următoarele:

1. Ordinea numerică și numirea unor articole din formulăr, se vor modifica astfel: La venite; art. 2 și 3 devin un singur articol sub numirea „răscumpărarea tasurilor”. Total vor fi deci 17 articole. La cheltueli: art. 2, 3, 4 și 30 se înglobează la art. 1 sub numirea „darea eparhială”. Art. 5 și 31 devin art. 2 sub numirea „răscumpărarea tasurilor” și art. 7 și 8 se înglobează la art. 6, care devine art. 3. — Deci în total vor fi 29 articole.

2. Schimbările acestea se vor mai face în jurnalul de casă și în registrul partizi.

3. Bugetele se vor compune în mod real trecându-se numai evaluările de venit pentru cari există siguranță de încasare și propunerile de cheltueli cari sunt strict necesare pentru bunul mers al insituteții, avându-se în vedere planul economic al parohiilor.

4. Bugetele astfel întocmite vor fi însoțite de o expunere de motive datailată pentru fiecare articol de venit și cheltueli, justificându-se sumele propuse.

5. Depășirea articolelor dela cheltueli în cursul anului se admit în cazuri bine motivate și numai prin modificare de buget aprobat.

6. Pentru încălzitul Oficiului parohial se fixează 5000 kg. lemne cărate și tăiate.

7. Sumele prevăzute pe articole vor fi întregi, de exemplu, 15.000, 3.000, 2.500 și nu 15.328, 488 etc.

8. Bugetele vor fi revăzute de P. C. Protopoi, observând dacă la îndeplinirea lor s'a avut în vedere planul economic al parohiei și dacă sunt însoțite de expunerea de motive și procesele verbale ale corporațiilor parohiale. După verificare le vor viza cu clauzula: *Revăzut și găsit în ordine*, și apoi le vor înainta pentru aprobare sub un singur număr, cel mai târziu până la 12 Decembrie 1949.

9. Pentru întocmirea bugetelor protopopești se comunică:

a) Bugetele se vor compune în 3 exemplare și vor fi înaintate Consiliului arhiepiscopesc, deodată cu cele parohiale.

b) Venitele dela art. 1. „contribuția parohiilor” se compun din cheltuelile prevăzute în bugetul fiecărei parohii dela art. 3. „susținerea cancelariei și casei protopopești”. Deci aceste contribuții să se comunice din timp parohiilor.

c) Cheltuelile dela art. 11. se fixează la valoarea oficială a unui vagon de 10 tone lemne cărate și tăiate.

d) Cele dispuse cu privire la întocmirea bugetelor parohiale se vor observa întocmai și la bugetele protopopești.

Contribuțiile către protopopiate și Arhiepiscopie — acestea din urmă având să le comunicăm între timp — precum și drepturile preoților la luminat și încălzit se introduc din oficiu în buget.

Despre executarea acestor dispozițiuni, sunt și rămân răspunzători conducătorii de oficii protopopești și parohiali. Cei cari nu se conformează vor fi lipsiți de beneficiile personale prevăzute în buget.

De încheiere apelăm la administrativii averilor parohiale să fie foarte cruțători cu avutul public bisericesc. Să nu se facă spese inutile, de lux și paradă, ci din contră, pe cât posibil cât mai multe economii.

Imprimatele au fost trimise Oficiilor protopopești sub Nr. 8741 E. 1949.

Timișoara, la 5 Noembrie 1949.

Consiliul Arhiepiscopesc

COMUNICAT

Nr. 8481 E. 1949.

Pentru ultima dată se pune în vedere P. C. Protopopi și conducători de oficii parohiale, ca până la data de 5 Decembrie a. c. să lichideze toate restanțele ce le au protopopiatele și parohiile către Sf. Arhiepiscopie (competințe eparhiale, speșele delegaților la Sinod, 4% impozit cultural, abonamente la reviste, pentru lumanări, calendare, cărți, iconițe etc).

În caz contrar se vor lua măsuri pentru reținerea lor din salariul celor vizati.

Timișoara, la 5 Noembrie 1949.

Consiliul Arhiepiscopesc

COMUNICAT

Nr. 8254 C. 1949.

**Complectarea chestionarului
lansat de Academia R. P. R. Filiala Cluj**

Pentru a putea informa prompt pe orice cercetător istoric asupra materialului arhivistic, de care s'ar putea servi în cercetările sale, Academia R. P. R. Filiala Cluj, a lansat un apel și un chestionar către toate instituțiile din Ardeal și Banat.

Conducătorii Oficiilor parohiale vor putea ceti apelul și transcrie chestionarul, dela Comitetele Provizorii Comunale.

Complectarea chestionarului se va face imediat, trimițându-se Of. protopopesc, care apoi după centralizare le vor înainta, cel mai târziu până la 30 Noembrie, Consiliului Arhiepiscopesc.

În ce privește datele pentru Direcția Regională Timișoara a Arhivelor Statului, solicitate cu Nr. 5880 C. 949, se dispune din nou tuturor Oficiilor, cari nu le-au înaintat încă, să le înainteze de urgență.

Pentru neîndeplinirea acestor dispoziții, rămân direct răspunzători conductorii Oficiilor parohiale.

Timișoara, la 8 Noembrie 1949.

Consiliul Arhiepiscopesc

INFORMAȚII**Serbarea aniversară la Caransebeș.**

O sărbătoare cu adevărat istorică în viața bisericească a Banatului, a avut loc în ziua de 30 Octombrie a. c., la Caransebeș. Vechea cetate a ortodoxiei bănățene, a trăit în această zi, cu prilejul împlinirii a 500 de ani dela zidirea bisericii catedrale „Sf. Gheorghe”, momente de mândrie istorică.

În baza înțelegerii dela 10 Maiu 1449, dintre despotul Serbiei, palatinul Ungariei și principele Ardealului, un număr mare de negustori din Balcani, trece Dunărea, „ca să facă comerț liber în Severin și în Caransebeș”.

Aceștia, fiind bine situați materialicește, îmbrățișează dela început acțiunea fruntașilor orașului Caransebeș — devastați și rămasi fără biserică de pe urma frecventelor incursiuni turcești — de a-și ridica o nouă biserică răsăriteană română.

Astfel se pune temelia bisericii în același an (1449), cu hramul Marele Mucenic Gheorghe, ce dintru început a servit drept catedrală Episcopiei caransebeșene.

Ea a constituit biruința Ortodoxiei românești împotriva penetrațiunii misionarismului catolic.

...30 Octombrie 1949. Amurg de Toamnă mohorâtă. Spre vechiul oraș cu inimile pline de fiorul vechilor tradiții ortodoxe, ce pulsa atât de intens în aceste părți, se îndreaptă credincioșii satelor din jur: Obreja, Ciuta, Glimboca, Var, Iaz, etc.

La orele 9.30, dangăte prelungi de clopote anunță sosirea Arhipăstorului, I. P. S. Sa Mitropolitul Vasile și a P. S. Episcop Andrei al Aradului. În fața bisericii catedrale, un impunător sobor de protopopi, preoți și diaconi în frunte cu Ic. St. Ioan Crăciunel Vicarul Arhiepiscopiei, Arhidiacon Dr. L. Balca, Prof. univ., prot. V. Madincea, Dr. M. Bănescu, Dr. I. Crețiu cons. arhip. Caransebeș, precum și un mare număr de credincioși întâmpină pe Înainte Stătătorii eparhiilor din Mitropolia noastră bănățeană.

Intrându-se în Catedrala jubilentă se începe sf. Liturghie, pontificată de Înălții Ierarhi, asistați de prot. Ic. Stavr. Dr. Dehelean, dir. Centrului de îndrumare preoțească dela Arad, prot. Dr. Gh. Cotoșman, Dr. Tr. Coșeriu și Dr. V. Vlăduceanu, cons. arhip., prot. Dr. I. Ieremia-Reșița, prot. Dr. Z. Munteanu, prot. Dr. N. Iorgovan-Bocșamontană, prot. I. Munteanu-Făget, prot. I. Suru, prot. T. Roșca-C-sebeș, prot. P. Toma-Oravița, prot. Tr. Golumba-Lugoj, pr. M. Jigoria-Lugoj de preoții: M. Rădoi, R. Simeria, V. Suru, P. Bilca, V. Filip, A. Bohater, O. Costescu, N. Bojin, I. Ostrovan, I. Cocărlă, C. Temeș, E. Sârbu, D. Grama, I. Turcan, și de diaconii T. Martin și I. Botău.

Răspunsurile liturgice le-a dat cu deosebită măiestrie corul Ateneului Popular-Caransebeș, dir. de I. Tutunariu, precum și de Corul Catedral din Lugoj sub conducerea dlui. G. Onaie.

La priceasnă, I. P. S. S. Mitropolit Vasile profund emoționat de măreția momentului istoric aniversar și de imensul număr de credincioși, care a ținut să participe la această festivitate, urcă amvonul reliefând sublimitatea și vitalitatea creștinismului, precum și semnificația sărbătorii.

Două aspirații ale sufletului uman — spune I. P. S. Sa — setea după adevăr și după fericire, au fost sădite de Creator, în om. Unii se apropie mai mult, alții mai puțin de aceste două obiective. Creștinismul s'a descoperit în lume ca religia adevărului absolut și etern și în consecință a fost firesc, ca doctrina creștină să covârșească toată gândirea umană. Dela ivirea Creștinismului întreaga dezvoltare culturală poartă pecetea spiritualității creștine.

Poporul nostru s'a născut cu lumina adevărului creștin în suflet. Așa se face, că tot ce s'a înfăptuit în trecutul nostru național sbuciumat, dar măreț, tot ce înseamnă tradiție româ-

nească, poartă timbrul creștin. Azi ni se dă prilejul — spune în continuare I. P. S. Mitropolit — să vedem și să ne convingem, că până în cele mai adânci straturi ale poporului nostru, ideea creștină a fost farul, ce ne-a călăuzit. Sărbătorim azi 500 de ani, de când acestui locaș, i s'a pus temelie. Aceasta dovedește că sufletul românesc de pe aceste meleaguri, de lumina adevărului creștin s'a lăsat călăuzit.

Credința, atașamentul înaintașilor noștri față de Biserică să fie și în viitor pentru noi toți, pârghia vieții noastre spirituale. Numai adevărul creștin și practicarea sublimelor principii aduse în lume de Hristos Mântuitorul, pot să ne ofere o viață plină de fericire, bunăstare și progres, spune I. P. S. Sa în încheierea vibrantului cuvânt.

După terminarea Sf. Liturghii, preoții în corpore, conduc pe Înalții Ierarhi la reședința arhiepiscopicească. Aici a avut loc o recepție, I. P. S. Mitropolit Vasile elogiuând activitatea corului catedral din Lugoj, care poartă cu strălucire stindardul ridicat de nemuritorul Vidu,

Importanta manifestare religioasă dela Caransebeș a fost un fericit prilej de reconfortare duhovnicească, precum și de cimentare a tradiționalelor legături dintre Chiriarhi păstori sufletești și poporul dreptcredincios.

Imaginea praznicului bănățean va rămâne adânc imprimată în sufletele tuturor celor ce au participat la această sărbătoare.

Cursurile de îndrumare misionară dela Arad, seria II, s'au terminat în ziua de 31 Octombrie. Examenul acestui curs, ce au avut loc între 1—5 Noembrie, au dovedit râvna și interesul deosebit al preoților, cari au participat la cursuri, de a-și însuși nouile metode de păstorație.

Săptămâna prieteniei Româno-Sovietice în cinstea zilei de 7 Noembrie — aniversarea, Marelui Revoluții Socialiste — oamenii muncii cu brațele și cu mintea au participat cu entuziasm la festivitățile din săptămâna prieteniei româno-sovietice, organizate între 1—7 Noembrie.

Prin aceste festivități s'au adâncit relațiile de prietenie dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice.

DEPOZITUL DE OBIECTE BISERICESTI AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE A TIMIȘORII ȘI CARANSEBEȘULUI, CU SEDIUL ÎN CARANSEBEȘ

Str. Gh. Gheorghiu Dej Nr. 11

ANUNȚ

In depozit se găsesc următoarele obiecte:

Coroană pentru cununii	buc. 1055 Lei	Evanghelie argintată	buc. 8818 Lei
Sfeșnice Nr. 2	1054 "	Cruciulițe argintate	15 "
Cufu pentru auaforă	973 "	Sfeșnice mari	4926 "
Candele mari argintate	4222 "	Iconițe (din metal argintat mărimea 3 1/2, 2 1/2 cm)	24 "
Candele Nr. 1	633 "	Cădelnițe Nr. 1	2225 "
Candele de masă	492 "	Disc Nr. 1	1007 "
Candele argintate Nr. 2	914 "	Steluță Nr. 1 (pentru disc)	440 "
Candele argintate Nr. 0	629 "	Cruci cu postament Nr. 2	3727 "
Candele argintate Nr. 1	866 "	Potir Nr. 0	2351 "
Candele incrustate	563 "	Potir Nr. 1	3215 "
Candele simple Nr. 2	773 "	Potir Nr. 1	3238 "
Candele argintate Nr. 1	773 "	Sfeșnic Nr. 1	1321 "
Candele de alamă	281 "	Cruciulițe mărturii argintate	8 "
Vase pentru sfiățirea apei	2579 "	Cruciulițe 2 fețe	24 "
Litiere argintate	7478 "	Cruciulițe stea	11 "
Candele de perete	704 "	Cănușă cu tipsie Nr. 2	637 "
Potire argintate	2111 "	Sfeșnic cu trei lumini	3229 "
Miruitoare	47 "	Icoane din metal cu ramă mărimea 11/14 cm.	1256 "
Candele de perete din lemn	502 "	" " " " " " " 12/15 "	1973 "
Candele de perete din lemn	422 "	" " " " " " " 15/20 "	2332 "
Candele de perete din lemn	309 "	Icoane foi (Mântuitorul)	13/19 " 21 "

Cărți de ritual

Liturghiere legate 1/2 pânză	buc. 1675 Lei	Minei pe luna Mai legat 1/3 pânză	buc. 1082 Lei
Liturghiere mici și broșate	125 "	" " " lunie " " " "	1216 "
Triod broșat	2044 "	" " " Iulie " " " "	1379 "
Octoih mare legat 1/2 pânză	2318 "	" " " August " " " "	1291 "
Rânduială Proscomidiei	38 "	" " " Sept. " " " "	1328 "
Minei pe luna Februarie legat 1/2 pânză	1128 "	" " " Oct. " " " "	1417 "
" " " Martie " " " "	1028 "	" " " Nov. " " " "	1604 "
" " " Aprilie " " " "	1041 "	" " " Dec. " " " "	1717 "

In cel mai scurt timp vom mai primi și alte obiecte și cărți, pe cari le vom anunța la timpul său.

Pentru toate comenzile se va trimite anticipativ valoarea totală a obiectului, urmând ca speșele de ambalaj și cele postale să se rambureze.

De azi înainte toate comenzile de obiecte bisericesti și cărțile de ritual se vor comanda numai dela depozitul Arhiepiscopiei noastre.